

Tomcsányi Pál akadémikus 90 éves

(Felolvasóülés a Magyar Tudományos Akadémián)

„Nem szeretnék szólni,
beszélni a szélbe hiába –
csak dúdolni, dalolni,
mint ahogyan a szél:
dalol, de nem beszél”

Tomcsányi Pál, 1944. október 24.

Prof. Dr. Dr. h.c. Tomcsányi Pál nyugalmazott kutatóprofesszor, az MTA rendes tagja 2014. február 27-én töltötte be a 90. életévét. A hazai és nemzetközi tudományos életben ismert és elismert tudóst köszöntötte a Magyar Tudományos Akadémia két osztálya, az Agrártudományok, valamint a Gazdaság és Jogtudományok Osztályai, három tudományos bizottsága, az Agrár-közgazdasági Tudományos, a Kertészeti- és Élelmiszer-tudományi Bizottsága, valamint a Gazdaságtudományi Bizottsága, 2014. március 5-én. A szűkebb és a tágabb család, a rokonság, az ismerősök, a barátok és a pályatársak, valamint a tanítványok hajtottak fejet a köztiszteletnek örvendő tudós és ember előtt.

A tudományos felolvasó ülés megnyitójaként Németh Tamás akadémikus, az MTA főtítkára méltatta az ünnepelt kertészeti, agrár-közgazdasági, agrárműszaki, gazdálkodás-tudományi és módszertani, valamint a magyar nyelv művelésében kifejtett munkásságát. Solti László akadémikus, osztályelnök ismertette az Agrártudományok Osztálya keretében végzett sokrétű tevékenységét.

A felolvasóülés keretében elhangzott 6 előadást az ünnepelt által tartott „Kísérlet az anyagi és a szellemi értékek összehangolására” című előadása indította. Az ünnepelt az előadás keretében filozófiai dimenziókba helyezte a tudományos és emberi lét alapkérdéseit és rá jellemző sokszínűséggel és tudományos és emberi felelősségvállalással értékelte azokat. Az előadás tudományos tartalmát és emberi vonatkozásait a következtetésekben fogalmazta meg. „Amennyiben követték aligha tudományos és nem is egészen kiforrott eszmefuttatásomat, akkor velem egy közös „képzeleti” meditációban, töprengésben vettek részt, aminek tanulsága a következő lehet:

- Az emberi fogyasztás (életmód) kívánatos útja az volna, hogy az anyagi birtoklás egyoldalú vágyáról áttérjen a pozitív élményjavakra való nagyobb fokú törekvésre is.
- Ez elősegíthetné az ember és ember közötti nagy különbségek kiegyenlítését az ellátottságban, és a természeti erőforrások elpazarolásának, környezetünk pusztításának megfékezését.
- Az ember „privilegiuma” a szellemalkotó gondolkodás, ez kozmikus hivatása is; aminek teljesítése és az emberiség önzetlen szeretetben való összetartása is; a hosszabb távú továbbélésünk egyetlen útja.

Az elmondottak voltak meditáló töprengéseim válaszai, olykor kétségei – kérem, gondolkozzanak ezeken tovább.” (Tomcsányi Pál, 2014, 17-18. old.)

Az előadások keretében Tóth Magdolna egyetemi tanár az ünnepelt pomológiai, Lehota József egyetemi tanár és Totth Gedeon főiskolai tanár az agrármarketing, Berács József egyetemi tanár az akadémiai tudományszervezési, Szendrő Péter egyetemi tanár, a módszertani munkásságát ismertették és méltatták. Az előadások zárásaként Tomcsányi Péter címzetes egyetemi docens, 13 unoka egyike, az unokatalálkozó szervezője szólt Tomcsányi Pálról, mint hétköznapi emberről, nagyapáról és dédapáról. Az előadás egy rövid fejezetét

mindenképpen érdemes idézni, amely Tomcsányi Pál akadémikus emberi magatartásának és méltóságának igazi kulcsa. „Először is mindig csodáltam, hogy mindenki és mindenben miként látja meg a pozitívumot és jót. Miként lehet gáncsoskodó emberekben felfedezni az értéket, vagy egy rendszert, ami tönkretette, kitaszította és üldözőtté tette a családot düh és gyűlölet nélkül elfogadni. Mindig jóleső érzés volt hallani, érezni, hogy mennyire szereti ezt az országot, hazát és nemzetet, amelyet a legnehezebb helyzetben kell a legjobban szolgálni. Itt maradt és szolgálta. Mindezek mellett töretlen híve és „hős szerelmese” a magyar nyelvnek, mind tudományos írásművekben mind lírában”. (Tomcsányi Péter, 2014. 45-46. old.)

Hozzászólások keretében a következők köszöntötték az ünnepeltet: Csáki Csaba akadémikus, az Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság elnöke, Bódis László c. egyetemi tanár, az OMMI volt főigazgató-helyettese, Rekettye Gábor professor emeritus, a Marketing-tudományi Bizottság elnöke, valamint Szűcs István egyetemi tanár, mint költőtárs.

Tomcsányi Pál akadémikus tiszteletére az MTA Agrár-közgazdasági Bizottság, Agrármarketing Albizottsága gondozásában került kiadásra a következő könyv: Lehota József – Berács József – Rekettye Gábor (szerk.2014): „Tomcsányi Pál akadémikus 90 éves. Az életminőség anyagi és szellemi igényeinek kielégítése fogyasztói marketing szemlélettel” címmel, amely a felolvasó ülés előadásai és hozzászólásai mellett az ünnepeltnek ajánlott tanulmányokat is tartalmazza. A könyvben olvashatóak 10 felsőoktatási intézmény, 12 marketing tudományos műhelyének tanulmányai, amelyek a bevezető előadáshoz kapcsolódtak. A következő felsőoktatási intézmények marketing műhelyei adóztak tisztelettel az ünnepeltnek a marketing és az agrármarketing fejlesztésében kifejtett áldozatos tevékenységéért: Budapesti Corvinus Egyetem, Szent István Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Miskolci Egyetem, Szegedi Tudományegyetem, Debreceni Egyetem, Kaposvári Egyetem, Széchenyi István Egyetem, Budapesti Gazdasági Főiskola és a Károly Róbert Főiskola.

Tisztelt Tomcsányi Pál akadémikus, mindenki Pali bácsija a mottóként idézett verseddal kezdtem, és azzal is szeretném befejezni a felolvasó ülésről szóló ismertetőt. Mi pályatársak, tanítványok, kollégák, barátok és ismerősök biztosak vagyunk, hogy nem szóltál és beszéltél hiába a szélbe, akkor is tanítottál, amikor dúdoltál és hallgattál, mert példát mutattál hiteles tudósi és emberi példát, amely hatott, hat jelenleg és jövőben is. Ígérjük, hogy továbbgondoljuk ajánlásaidat és törekszünk azok megvalósítására. Ennél többet mit tehet egy tudós ember, még oly hosszú életút során is?

Kedves Pali bácsi, mindenki a felolvasó ülésen ott lévők és- valamilyen akadály miatt ott nem lévők- kollégák, barátok, ismerősök és tisztelők nevében köszönünk mindent, amit különböző szakterületeken, azok fejlesztéséért tettél. Köszöntenek születésnapod alkalmából a Marketing és Menedzsment tudományos folyóirat szerkesztőbizottsága, szerzői és olvasói egyaránt. Isten éltesen még hosszú ideig, mert az igazakra most van igazán szükség.

IRODALOMJEGYZÉK

- Naményi Tomcsányi Pál (2009): Napfogyatkozás, Fiókban megőrzött líra, Kráter Kiadó, Pomáz.
Tomcsányi Pál (2014): Kísérlet az anyagi és szellemi értékek összehangolására, in Lehota J. – Berács J. – Rekettye G. : Tomcsányi Pál akadémikus 90 éves, Az életminőség anyagi és szellemi igényeinek kielégítése fogyasztási marketing szemlélettel, MTA Agrármarketing Albizottság, Budapest.
Tomcsányi Péter (2014): Nagypámról másképp, in Lehota J. – Berács J. – Rekettye G. : Tomcsányi Pál akadémikus 90 éves, Az életminőség anyagi és szellemi igényeinek kielégítése fogyasztási marketing szemlélettel, MTA Agrármarketing Albizottság, Budapest.

Lehota József DSc, egyetemi tanár

Szent István Egyetem, GTK, Üzleti Tudományok Intézete,
Marketing Módszertani Tanszék, Gödöllő